ਅਸਫਲਤਾ ਤੋਂ ਸਫਲਤਾ ਵੱਲ

Authors: A P J Abdul Kalam with Arun Tiwari

Adapted by Ananya Parthibhan

ਆਖ਼ਰਕਾਰ ਲਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਪਲ ਲਈ ਸੱਤ ਸਾਲ ਲੰਬਾ ਸਮਾਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪੂਰੀ ਟੀਮ ਬੇਚੈਨੀ ਨਾਲ ਉਡੀਕ ਰਹੀ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਰਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸੈਟੇਲਾਈਟ ਲਾਂਚ ਵਹੀਕਲ, SLV-3 ਲਾਂਚ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸੀ। ਪੁੱਠੀ ਗਿਣਤੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ : ਦਸ, ਨੇਂ, ਅੱਠ, ਸੱਤ, ਛੇ, ਪੰਜ, ਚਾਰ, ਤਿੰਨ, ਦੋ, ਇੱਕ ਅਤੇ ਉਡਾਣ!

ਪਹਿਲਾ ਪੜਾਅ ਉੱਤਮਤਾ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਹੋਇਆ। ਅਸੀਂ SLV-3 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਉੱਡਦਿਆਂ ਵੇਖਦੇ ਮੰਤਰ ਮੁਗਧ ਹੋ ਕੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਗਏ। ਅਚਾਨਕ ਮੰਤਰ ਮੁਗਧਤਾ ਟੁੱਟ ਗਈ। ਦੂਜਾ ਪੜਾਅ ਨਿਯੰਤਰਣ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਡਾਣ ਤਿੰਨ ਸੌ ਸਤਾਰਾਂ ਸਕਿੰਟਾਂ ਬਾਅਦ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਗਈ।

ਰਾਕੇਟ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਕਰੈਸ਼ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਾਡੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਵੀ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਡੁੱਬ ਗਈਆਂ। ਇੱਕ ਪਲ ਜਾਦੂ ਭਰਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਗਲਾ ਪਲ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਭਰਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਘਟਨਾ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤਿਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਸਦਮਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਗੁੱਸਾ ਅਤੇ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ।

ਇੱਕ ਪ੍ਰੈੱਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਅਸਫਲਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਮੈਂ ਇਸ ਕਰੈਸ਼ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਭਰ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰੈੱਸ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਆਲੋਚਕ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਮੇਰੀ ਟੀਮ ਅਤੇ ਮੇਰੇ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਉਣ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਣਗੇ।

ਪਰ ਮੇਰੇ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸਤੀਸ਼ ਧਵਨ ਨੇ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਮਾਈਕ ਲਿਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਦਲੇਰੀ ਨਾਲ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਸਪਸ਼ਟਤਾ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਇਹ ਬਹੁਤ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਮਿਸ਼ਨ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਗ਼ਲਤੀ ਕਿੱਥੇ ਹੋਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦੁਬਾਰਾ ਨਾ ਹੋਵੇ।"

ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ, "ਮੈਨੂੰ ਪੂਰਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਠੀਕ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਆਰਬਿਟ ਵਿੱਚ ਸੈਟੇਲਾਈਟ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ!" ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਖਰੀ ਵਾਕ ਨੇ ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਹੈਂਸਲੇ ਨਾਲ ਭਰ ਦਿੱਤਾ।

ਮੈਂ ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਾਲ ਹੀ ਸੁੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮੈਂ ਸਿੱਧਾ ਆਪਣੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਅਤੇ ਬਿਸਤਰ 'ਤੇ ਡਿੱਗ ਪਿਆ। 18 ਜੁਲਾਈ 1980 ਨੂੰ, ਸਹੀ ਇੱਕ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਪੂਰਾ ਦੇਸ਼ ਸਾਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਹ ਉਸ ਲਾਂਚ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸੀ ਜੋ ਭਾਰਤੀ ਪੁਲਾੜ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਦਿਨ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ SLV-3 ਨੇ ਉਡਾਣ ਭਰੀ। ਸੈਟੇਲਾਈਟ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਆਰਬਿਟ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸ਼ਬਦ ਬੋਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ, "ਮਿਸ਼ਨ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਾਰੇ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਾਰੇ ਪੜਾਅ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਪੂਰੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਰੋਹਿਨੀ ਸੈਟੇਲਾਈਟ ਹੁਣ ਆਰਬਿਟ ਵਿੱਚ ਹੈ।"

ਹਰ ਪਾਸੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਲਹਿਰ ਸੀ! ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆਇਆ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੋਢਿਆਂ 'ਤੇ ਚੁੱਕ ਲਿਆ ਅਤੇ ਲਾਂਚਿੰਗ ਪੈਡ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਲੈ ਗਏ। ਇਹ ਮੇਰਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਾਣ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਭਰਿਆ ਪਲ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੀ ਟੀਮ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਮਾਣ ਸੀ। ਸਾਰਾ ਦੇਸ਼ ਖੁਸ਼ ਸੀ।

ਭਾਰਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਉਸ ਉੱਤਮ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਸੈਟੇਲਾਈਟ ਲਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਸੀ। ਹਰ ਅਖ਼ਬਾਰ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀਆਂ ਸੁਰਖੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਸਨ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਪ੍ਰੈੱਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸਤੀਸ਼ ਧਵਨ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਪਰ ਇਸ ਵਾਰ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਮਾਈਕ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਦਿੱਤਾ।

ਉਹ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਕਿ ਮੈਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਕਿੰਨੀ ਸਖ਼ਤ ਮਿਹਨਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰੈੱਸ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਮੈਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦਿਨ ਮੈਂ ਸਿੱਖਿਆ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਇੱਕ ਲੀਡਰ, ਅਸਫਲਤਾ ਨਾਲ ਸਾਹਮਣਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਫਲਤਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਕਰਦਿਆਂ ਆਪਣੀ ਟੀਮ ਦਾ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦਿਨ ਮੈਂ ਵੀ ਆਪਣੀ ਟੀਮ ਦਾ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਰਥਨ ਕਰ ਸਕਾਂਗਾ।

See The Control of th